

ÁFORM UM LAGASETNINGU

– sbr. samþykkt ríkisstjórnar frá 10. mars 2017, 1.-4. gr.

Málsheiti og nr.	Frumvarp til nýrra heildarlaga um greiðsluþjónustu og breyting á lögum nr. 17/2013, um útgáfu og meðferð rafeyris.
Ráðuneyti /verkefnisstjóri	Fjármála- og efnahagsráðuneytið
Innleiðing EES-gerðar?	☒ Já ☐ Nei
Dags.	1. júlí 2020

A. Úrlausnarefni

1. Forsaga máls og tilefni

Þann 23. nóvember 2015 var tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2015/2366 um greiðsluþjónustu á innri markaðnum, um breytingu á tilskipunum 2002/65/EB, 2009/110/EB og 2013/36/ESB og niðurfellingu á tilskipun 2007/64/EB samþykkt í Evrópusambandinu (e. Payment Services Directive 2 (PSD2)). Markmið lagasetningarinnar er að auka samkeppni á sviði greiðsluþjónustu, efla eftirlit með nýjum aðilum á greiðsluþjónustumarkaði og efla upplýsingaöryggi og neytendavernd.

2. Hvert er úrlausnarefnið?

Að setja nýja löggjöf til innleiðingar á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2015/2366 um greiðsluþjónustu á innri markaðnum. Núgildandi lög nr. 120/2011 um greiðsluþjónustu þarfnast heildarendurskoðunar til að vera í samræmi við tilskipunina og lagaumhverfið á innri markaði Evrópska efnahagssvæðisins.

3. Að hvaða marki duga gildandi lög og reglur ekki til? Gildandi lög eru ekki að fullu í samræmi við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2015/2366 um greiðsluþjónustu á innri markaðnum og ekki er talið unnt að ná fram ofangreindum markmiðum nema með lagabreytingu. Þar sem breytingarnar frá fyrri tilskipun eru það umfangsmiklar er talið rétt að leggja til heildarendurskoðun greiðsluþjónustulaganna.

B. Markmið

1. Stefna hins opinbera á viðkomandi málefnasviði/málaflokki

Í stjórnarsáttmála kemur fram að fjármálakerfið eigi að vera traust og þjóna samfélaginu á hagkvæman og sanngjarnan hátt. Meginmarkmið málefnasviðsins er að auka alþjóðlega samkeppnishæfni atvinnulífs.

2. Markmið sem að er stefnt með lagasetningu í ljósi úrlausnarefnis og stefnu stjórnvalda

Markmiðið er að samræma þær reglur sem gilda hér á landi við þær sem gilda á Evrópska efnahagssvæðinu enda er þannig ýtt undir aukna starfsemi erlendra fyrirtækja hér á landi og íslenskra fyrirtækja erlendis. Megintilgangur fyrirhugaðs frumvarps er að auka samkeppni á sviði greiðsluþjónustu, efla eftirlit með nýjum aðilum á greiðsluþjónustumarkaði og efla upplýsingaöryggi og neytendavernd.

C. Leiðir

1. Ekkert aðhafst - hvaða afleiðingar hefði það?

Ef ekki verður lagt fram frumvarp með framangreindum breytingum mun löggjöf á sviði greiðsluþjónustu ekki vera í samræmi við skuldbindingar Íslands samkvæmt EES-samningnum og reglur annarra ríkja á innri markaði EES svæðisins.

2. Önnur úrræði en lagasetning sem metin hafa verið

Önnur úrræði en lagasetning eiga ekki við þar sem skuldbindingin sem komast mun á með upptöku PSD2 tilskipunarinnar í EES- samninginn krefst þess að lögum verði breytt.

3. Mögulegar leiðir við lagasetningu

Áformað er að setja ný heildarlög um greiðsluþjónustu á grundvelli nýrrar greiðsluþjónustutilskipunar. Á grundvelli þeirra verða afleiddar gerðir sem byggja á tilskipuninni innleiddar með reglum Seðlabanka Íslands.

D. Hvaða leið er áformuð og hvers vegna?

- Stutt lýsing á þeirri leið sem áformuð er og rökstuðningur fyrir henni

Lagt er til að setja ný heildarlög um greiðsluþjónustu sem innleiði tilskipun ESB um sama efni og fella samtímis lög nr. 120/2011 um greiðsluþjónustu úr gildi. Sú leið er í samræmi við þá leið sem farin var í ESB þar sem endurskoðuð tilskipun felldi eldri tilskipun um greiðsluþjónustu úr gildi. Lagt er til að gildistaka laganna verði 1. júlí 2021. Í kjölfar gildistöku nýrra greiðsluþjónustulaga mun Seðlabanki Íslands setja reglur til nánari útfærslu sem innleiða mun afleiddar gerðir greiðsluþjónustutaltilskipunarinnar. Gert er ráð fyrir að framseld reglugerð ESB 2018/389 um sterka sannvottun og örugg boðskipti (e. regulatory technical standards on strong customer authentication and common and secure open standards of communication) taki gildi um leið og endurskoðuð lög um greiðsluþjónustu sem verður 1. júlí 2021 en komi ekki að fullu til framkvæmda fyrr en 10. janúar 2022. Það þýðir að greiðsluþjónustuveitendur sem veita reikningsþjónustu (bankar) skulu vera tilbúnir með prófunarumhverfi (e. testing facility) við gildistöku laganna. Sex mánaða prófunartíma á netskilafötum (e. online interface) hjá bönkum gagnvart þriðju aðilum skal vera að fullu lokið 10. janúar 2022.

- Helstu fyrirhuguðu breytingar á gildandi lögum og reglum, hvort heldur bætt er við eða fellt brott

Helstu breytingar eru þær að gildissvið laganna breikkar og nýir aðilar, svokallaðir greiðsluvirkjendur og reikningsupplýsingaþjónustuveitendur falla nú undir gildissvið laganna. Eftirlit með þeim verður því bætt. Á sama tíma munu þessir nýju aðilar geta fengið aðgang að greiðslureikningum neytenda með þeirra samþykki hjá bönkum í gegnum netskilfleti (e. online interface) sem bönkum ber að bjóða upp á. Tryggja þarf öryggi og skilvirkni þessara samskipta og er það meðal annars tilgangur lagabreytinganna.

E. Samræmi við stjórnarskrá og þjóðarétt – aðrar grundvallarspurningar

1. Koma áformin inn á svið stjórnarskrár og þjóðréttarskuldbindinga?

Já, þau verða skuldbindingar Íslands samkvæmt EES-samningnum sem felur í sér að gera þarf tilskipunina hluta af landsrétti.

2. Varða áformin ákvæði EES-samningsins um ríkisaðstoð, tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu eða frelsi til að veita þjónustu?

Nei

3. Er önnur grundvallarlöggjöf sem taka þarf tillit til? Nei

F. Samráð

1. Hverjir eru helstu hagsmunaaðilar?

Fjármálafyrirtæki, rafeyrisfyrirtæki, greiðslustofnanir, fjártæknifyrirtæki, Seðlabanki Íslands, Auðkenni, verslun - og þjónusta og neytendur.

2. Er skörun við stjórnarmálefni annarra ráðuneyta?

Nei.

3. Samráð sem þegar hefur farið fram.

Samráð hefur verið haft við Seðlabanka Íslands og Samtök fjármálafyrirtækja en fulltrúar þessara aðila sitja í nefnd skipaðri af fjármála- og efnahagsráðherra, þann 31. október 2017, sem rýnt hefur þýðingu tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2015/2366 (PSD2).

4. Fyrirhugað samráð Já, við hagsmunaaðila sbr. lið 1. Jafnframt kynning í gegn um samráðsgátt.

1. Niðurstaða frummatís á áhrifum, sbr. fylgiskjal

G. Næstu skref, innleiðing

1. Hefur verið gerð verkefnisáætlun fyrir frumvarpssmíðina?

Verkefnið hefur verið áætlað og er gert ráð fyrir því að frumvarpið verði lagt fyrir Alþingi í janúar 2021.

2. Hvernig verður staðið að innleiðingu löggjafar? Hvað má gera ráð fyrir að þeir sem verða fyrir áhrifum, opinberar stofnanir/hagsmunaaðilar/almennigur, þurfi langan tíma til undirbúnings/aðlögunar?

Miðað er við að frumvarpið verði lagt fram í janúar 2021 og lögin taki gildi 1. júlí 2021. Fjármálafyrirtæki munu þurfa tíma til að aðlaga sín upplýsingakerfi að því að geta opnað á greiðslureikningsupplýsingar neytenda gagnvart þriðju aðilum sem fengið hafa samþykki neytenda fyrir því. Gert er ráð fyrir að reglur Seðlabanka Íslands sem innleiðir afleidda reglugerð ESB um þetta efni gefi 6 mánaða aðlögunartíma til að viðmót bankanna (netskilfletir) gagnvart þriðju aðilum virki með skilvirkum og öruggum hætti og þriðju aðilar geti auðkennt sig gagnvart bönkunum með öruggum hætti. Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands mun gegna lykilhlutverki í að hafa eftirlit með rétttri framkvæmd hvað þetta varðar.

3. Hvaða forsendur þurfa að vera fyrir hendi til að lagasetning beri árangur?

Á ekki við.

4. Mælikvarðar á árangur og útkomu

Á ekki við.

5. Hefur verið hugað að því að afla gagna til að meta árangur þegar þar að kemur?

Á ekki við.

H. Annað

I. Fylgiskjöl

1. Mat á áhrifum lagasetningar – Frummat, sbr. eyðublað

2. Mat á áhrifum breytinga á eigin áhættu

